

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053

+38 044 486 28 78 +38 067 103 58 88

info@auc.org.ua amu.inform@gmail.com t.me/auc_ua auc.org.ua

Голові
Комітету Верховної Ради
України з питань організації
державної влади, місцевого
самоврядування, регіонального
розвитку та містобудування
Олені ШУЛЯК

Шановна Олено Олексіївно!

Асоціація міст України на лист від 10.02.2026 року №04-23/03-2026/28376 розглянула проєкт Закону України «Про засади розмежування та розподілу повноважень між рівнями публічного врядування», реєстр. № 14412 від 30.01.2026, та зазначає наступне.

1. Щодо визначення терміну «повноваження»

Для законопроєкту термін «повноваження» є основним, однак визначення цього терміну, його повноцінна класифікація відсутні в законопроєкті.

Без визначення суті, природи повноважень, їх завдань виконати завдання законопроєкту неможливо, адже необхідно належним чином класифікувати, визначити переліки повноважень для різних рівнів місцевого самоврядування та державної влади.

Без поділу повноважень за природою, на основні для органу та допоміжні, що також відсутнє в законопроєкті, неможливо визначити обсяг розповсюдження повноважень на суспільство, належно їх розмежувати та упорядкувати.

Без врахування прав територіальних громад як окремих суб'єктів правовідносин, що відсутнє в законопроєкті, буде проігноровано право жителів громад брати участь у реалізації широкого кола їх прав при внутрішньому розподілі повноважень між представницькими та виконавчими органами місцевого самоврядування в межах всіх рівнів місцевого самоврядування.

Без засад розподілу повноважень між представницькими та виконавчими органами місцевого самоврядування, що відсутнє в законопроєкті, а тільки декларується, неможливо забезпечити належний поділ публічної влади на представницьку та виконавчу.

UB
Асоціація міст України
№5-120/26 від 24.02.2026
КЕП: Слобожан О. В. 24.02.2026 16:11
382367105294AF970400000AЕBA2D01A5A9DE02

2. Щодо класифікації повноважень

Законопроект передбачає поділ повноважень на функціональні та інституційно-організаційні, однак частина третя статті 6 законопроекту відсилає деталізацію інституційно-організаційних до інших законів та не поділяє їх на нормотворчі, установчі та виконавчі.

Без визначення загальних інституційно-організаційних повноважень (планувальних, організаційних, кадрових, ресурсних, господарських, контрольних і наглядових) саме у цьому законі, що відсутнє в законопроекті, неможливо системно врегулювати засади розмежування та розподілу повноважень.

Без класифікації повноважень на нормотворчі, установчі та виконавчі, що відсутнє в законопроекті, неможливо здійснити розподіл відповідної компетенції між радами та виконавчими органами.

3. Щодо власних повноважень місцевого самоврядування

Законопроект містить загальні положення про власні повноваження та критерії їх розмежування з делегованими повноваженнями, виділення власних повноважень лише як різновиду функціональних повноважень, а також презумпцію належності повноваження до власних повноважень.

Без визначення важливих ознак та гарантій власних повноважень місцевого самоврядування – визначення гарантованої (виключної) власної компетенції, регулювання відповідних відносин законами з дотриманням прав на локальну правотворчість та на реалізацію частини другої статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування, пріоритету власних повноважень у разі їх дублювання іншими органами, права на запровадження органів та наявності інструментів забезпечення необхідного примусу у разі протиправної діяльності з питань, віднесених до власних повноважень, гарантії недопущення позбавлення власних повноважень протягом відповідного скликання місцевих рад, наявності особливих процедур врахування інтересів місцевого самоврядування при розгляді відповідних законопроектів, зокрема щодо фінансового забезпечення повноважень, що відсутнє в законопроекті, визначення власних повноважень не буде повним, а повноваження будуть незабезпеченими.

Без віднесення до власних повноважень також й інституційно-організаційних повноважень, що відсутнє в законопроекті, буде порушено частини першу та другу статті 143 Конституції України.

Без виключення норми «за відсутності у законі прямого віднесення повноваження до делегованих або до виключної компетенції держави діє презумпція належності такого повноваження до власних повноважень місцевого самоврядування (свобода місцевого самоврядування)» та чіткого розподілу повноважень, що відсутнє в законопроекті, критерії розмежування повноважень не будуть запроваджені, а також буде виключено компенсацію витрат місцевих бюджетів на здійснення фактичних державних повноважень.

Без формалізації порядку впровадження частини другої статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування, яка надає місцевому самоврядуванню «повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не

вилучене зі сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу», що відсутнє в законопроекті, реалізація цієї статті Європейської хартії на практиці буде неможливою, адже не буде виконана вимога частини другої статті 19 Конституції України.

4. Щодо делегованих повноважень

Законопроект містить загальні положення про делеговані повноваження та критерії їх розмежування з власними повноваженнями.

Без доповнення важливих ознак делегованих повноважень місцевого самоврядування – недопустимість дублювання делегованих повноважень, що закріплені також за державними органами, наявність гарантій фінансування таких повноважень, обов'язок держави про відшкодування, що відсутнє в законопроекті, не буде забезпечено реалізацію частини третьої статті 142 і частини третьої статті 143 Конституції України.

Без розгляду факультативних повноважень як одного з двох різновидів делегованих: за законом, за адміністративним договором, що відсутнє в законопроекті, неможливо зберегти єдність загальних положень делегованих повноважень, зокрема щодо умов делегування повноважень, державної гарантії повного фінансування делегованих повноважень.

Без визначення переліку конкретних сфер виключної компетенції держави, що відсутнє в законопроекті, неможлива реалізація частини другої статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування, яка передбачає що «органи місцевого самоврядування в межах закону мають повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене зі сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу».

5. Щодо гарантій дотримання норм Закону

Без дієвого механізму балансування інтересів держави та місцевого самоврядування та без відповідальності держави у разі порушення норм закону щодо місцевого самоврядування – визначення пріоритету цього закону над нормами галузевого законодавства, узгодження його з нормами інших законів, детальної тривалої процедури внесення змін до розмежування повноважень, можливості використання різних джерел надходжень при виконанні власних повноважень та прямого обов'язку держави фінансувати делеговані повноваження, що відсутнє в законопроекті, розмежування повноважень буде не забезпеченим і, відповідно, призведе до чергових проблем для органів місцевого самоврядування.

Законопроект руйнує систему, визначену Главою 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», без формування натомість іншої, яка б забезпечила виконання повноважень органами місцевого самоврядування й розмежування повноважень між органами державної влади та місцевого самоврядування з дотриманням частини другої статті 19 Конституції України.

Для виконання відповідного індикатору Плану України, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 р. № 244-р для

реалізації ініціативи Європейського Союзу «Ukraine Facility», Асоціація міст України пропонує доопрацювати проєкт Закону України «Про засади розмежування та розподілу повноважень між рівнями публічного врядування», реєстр. № 14412, з урахуванням зазначених вище зауважень та Принципів й завдань розмежування повноважень між органами державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів, схвалених Правлінням Асоціації міст України 08.12.2025 (додаються).

Додаток: Принципи й завдання розмежування повноважень між органами державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів, схвалені Правлінням Асоціації міст України 08.12.2025, на 24 арк.

З повагою

Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН

